

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Chronologiae Veteris Testamenti Accvratvm Examen
Augustißimæ, Invictissimæq[ue] Domui Austriacæ
Dicatvm**

Philippi, Henricus

Coloniae Agrippinae, 1637

21. Vtrum Sara feurit dilia Aran. ibid. q.7.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64340)

non debere firmam collocationem siue constitutionem: quia plus quam 400. annis tota Abrahami posteritas peregrinata est, donec à Iosue exturbata antiquis possessoribus in terram promissionis introducta est. Et probat ex illo Hebr. 11. Fide demoratus est in terra promissionis tanquam in aliena, in casulis habitando, cum Isaac & Iacob coheredibus re promissionis eiusdem.

Conclusio. Hanc Bonfrerij & Sanctij interpretationem sequor: sicut enim *κατοικῶ*, id est est, quod *habito*; & *κατοικίζω* quod *habitare facio*, iuxta illud Plal. 112. *ὁ κατοικίζων τὴν οἶκον αὐτοῦ ὄψιμος*: qui habitare facit sterilem in domo: ita *μεροικίζω* aliam vim non habet, quam *migrare facio*, siue is qui migrat, fixè & constanter in termino quæ petit, siue ad tempus sit permanens. Vnde illud Thren. 1. v. 3. *μεροικίσα μὲν Ἰουδας*, cum scilicet ea Tribus Babylonem ducta est, non ibi perpetuo mansura, sed post annos 70. postliminio reditura. Quamobrem qui vocem *μεροικίζω* ad perpetuam siue constantem habitationem duntaxat referunt, & opponunt illi migrationi, qua Abraham à Mesopotamia Sichimam primum aduenit, à genuina vocum significatione mihi deflexisse videntur. Sicut neque probatur opinatio Andreæ Masij in cap. vii. Iosue, vbi verba S. Stephani de centis Deum transtulisse Abrahamum in terram Chanaan post mortē Thare, interpretatur de morte animæ siue peccato Idololatriæ, quo Thare corpore viuus, animæ interitum subiecit: liquido enim apparet hanc explicationem esse excogitatam, & nullo modo probandam, vt bene Pererius lib. 16. in Gen. disp. 3. docet. Deus igitur transtulit Abrahamum in terram Chanaan; quando ipse Abrahamus Dei iussu & auxilio ex Haran migravit in Chananitidem, vt scribitur Gen. 12.

QVÆSTIO VII.

*Vtrum Sara fuerit filia Aran, neptis & uxor
Abrahae.*

Opinio. 1. *S*aram fuisse non Aran's sed Thare filiam ac sororem, non tamen vteriusque Abrahamæ censent Clemens Alexandrinus sub finem lib. 1. Stromatum, Lippomanus & Caietanus in cap. 20. Gen. Dominicus Soto lib. 2. de Iust. & inter q. 3. quibus fauere videtur S. Hieronymus in Tradit. Hebr. in Genesim, Petavius lib. 9. cap. 17. loquens de authoribus pro secunda opinione mox citandis. Nos inquit ad ea sic parati sumus, vt quod isti ex Hebraeorum traditione certissimum putant, eadem fiducia falsum arbitremur Iescham eandem esse cum Sara. Hanc enim Thare patrem genitam, sed ex alia coniuge, qui melius, quam omnes isti, scire potuit Abrahamus docuit Gen. 20. v. 12. Probat hęc opinio 1. Quia qui volunt Iescham esse eandem cum

cum Sara non nisi Hebræorum traditione nituntur. 2. Ex illis verbis Abraham Gen. 20. v. 12. & vere soror mea est, filia patris mei, & non filia matris mee. 3. Ex Gen. xi. v. 29. Duxerunt autem Abraham & Nachor uxores: nomen uxoris Abraham Sarai. & nomen uxoris Nachor Melcha, filia Aran patris Melcha & patris Iescha. Si enim Sara fuisset filia Aran, cur id non expressisset Moyses, sicut de Melcha & Loth expressit? Confirmatur ex eodem capite, v. 31. Tulit itaq; Thare Abram filium suum & Loth filium Aran filij sui, & Sarai nulum suam, uxorem Abraham filij sui. Si Sara esset filia Aran, cur id disertè hic non diceretur, sicut Loth disertè nominatur filius Aran?

2. Altera opinio, vt communior, ita & probabilior credit Saram fuisse filiam Aran sororem Loth, Abrahami ex fratre neptem, ita vt auus Saræ fuerit Thare, patens Abraham. Sic habet Iosephus lib. 1. antiq. cap. 6. *Aranes, ait relicto filio Lotho, & filibus Sara & Melcha in regione Chaldaeorum est mortuus.* Et paulo inferior. *Neptes verd ex fratre duxerant coniuges, Melcham Nachor, Saram Abrahamus.* Quod ipsum repetit cap. seq. Idem sentiunt S. Hieronymus, S. Augustinus locis mox indicandis, Procopius, Lyranus, Tostatus, Pererius, del Rio, Cornelius Sa, Carthusianus, Bontrierius, Menochius, Vatablus, in loca Gen. pro prioris opinionis confirmatione adducta. Genebrardus ad finem 2. ætatis, Tornicellus & Salianus in suis Annalibus ad an. m. 2049. Hebræi in Seder Olam, adduntque hi authores magno consensu Saram eam esse, quæ & Iescha appellatur. Probat hęc interpretatio. Ratio enim honesti non permittit, vt credamus Abrahami ætate viros iustos cum sororibus eodem parente genitis nuptias contraxisse: imo neq; vulgò factitatum id fuisse videtur, nisi forte apud barbaras & impias aliquas nationes, vt postea de regibus Aegypti, & Cambyse Persarum Monarcha patratum legimus & horremus. Idcirco Abrahamus dicebat Saram esse sororem suam, vt inde homines certo sibi persuaderent, eam non esse coniugem. Nec idcirco mentiebatur Abraham: quia vulgari apud Hebræos loquendi vsu, fratres & sorores eæ personæ dici solent, quæ sanguine iunctæ sunt, vt patruelis, consobrini, amitini, item nepotes & neptes cum patris, aunculis, materteris.

3. Confirmatur 1. ex Leuitico cap. 20. v. 17. *Qui acceperit sororem suam filiam patris sui, vel filiam matris sue, & viderit turpitudinem eius, illaq; conspexit fratris ignominiam, nefariam rem operati sunt, occidentur in conspectu populi sui.* Vnde apparet prorsus detestandum esse eiusmodi connubium, nisi humani generis propagandi summa necessitas ad talem coniunctionem videret, vt contigit in primis Adami & Euzæ liberis. Hinc S. Augustinus 15. Ciuit. 16. *Cum non essent vlli homines, nisi qui ex illis duobus nati fuissent, viri sorores suas coniuges acceperunt, quod profecto quanto est antiquius compellente necessitate, tanto postea factum est damnabilis religione*

M 3.

prohi-

2. Opinio
commu-
nior &
melior..

Probatur

1.

Probatur

2.

prohibente. Quod non de religione Mosaica duntaxat intelligendum autumamus, sed naturali, post eam multiplicationem hominum, quam a brahami tempore ex antiquis historijs, & sacrae Scripturae interpretibus fuisse legitimus. Recole, quæ ex alijs retuli supra de Phaleg, ante Appendicem de æra Babylonica.

Probat

3.

4. Confirmatur 2. Cum Thare duas filij sui Aranis natus parente ortas, quæ optimè collocatas desideratit, & Melcham Nachori dederit; credibile est alteram nempe Iescham Abrahamo elocasse, patruo neprem, quod neq; tunc neq; legis Mosaicæ tempore vetabatur. Nam Othoniel vir bonus, vxorem duxit axam filiam fratris sui Chaleb. Iud. 1. quod legi per Moysen dare minime aduersabatur. Quam in sententiam S. Hieronymus in Tradit. Hebr. Gen. xi. sic scribit: Aran filius Thare, frater Abraham & Nachor duas filias genuit, Melcham & Sarai cognomento Iescham *δὲ ἑσθρα*, è quibus Melcham accepit vxorem Nachor, & Sarai Abraham: necdum quippe inter patruos & fratrum filias nuptiæ fuerant lege prohibita, quæ in primis hominibus etiã inter fratres & sorores initæ sunt. Hæc ibi. Et contra Heluidium: quomodo, inquit & Abraham ipse Saram sororem suam habuit vxorẽ: etenim ait, verè soror mea est, de patre, sed non de matre, i. e. fratris est filia, non sororis. Alioquin quale est, vtebrahã vir iustus, patris sui filiã coniugẽ sumpserit, cū in primis hominibus propter auriũ sanctitatẽ id ipsum scriptura nõ nominet, malens intelligi, quã proferri, & Deus lege postea sanciat ac minetur, qui acceperit sororẽ &c. Leu. 10.

5. Ex quibus apparet contrariam explicationem, quæ apud eundem S. Hieronymum reperitur, in Tradit. Gen. 20. vel esse mutilam, vel non tam proprio, quam alieno depromptam. Eandem prorsus doctrinã tradit S. Aug. lib. 22. contra Faustum cap. 35 hisce verbis: Cum Abraham eo tempore viueret in humanis quo tempore iam frater, ex utroq; aut altero, alteraue parente natos necti coniugio non licebat, filios autem fratrum, aliosque longiore gradus generis consanguineos nulla lege, nulla potestate prohibita consuetudo urgebat: quid mirum si sororem suam, id est, ex patris sui sanguine procreatã habebat vxorem? nam hoc ipse reddenti sibi regi dixit, de patre esse sororem, non de matre. Vbi certè vt sororem mentiretur, nullo iam timore cogebatur, quando ille vxorem eius esse didicerat, & eam diuinitus territus cum honore reddebat. Fratres autem siue sorores generali nomine consanguineos vel consanguineas solere apud veteres appellari Scriptura testatur. Nam & Tobias minor, quam accipiebat vxorem appellauit sororem, non quidem eiusdem patris aut matris sate natam, sed ex eadem stirpe cognationis exortam. Et Loth Abrahamæ frater dicitur cuius tamen patrum fuisse Abrahamum scriptura declarat. Similiter in Euangelio fratres Domini nominantur, non eiusdem matris filij, sed ex eadem sanguinitate propinqui. Eadem docet lib. 6. ciuit. cap. 11. 12.

19. ac pleriq; Theologi cum S. Thoma 2. 2. q. 110. Huic sententię calculum suum addit S. Chrysof. hom. 45. in Genesim, vbi Abrahamum sic loquentem introducit: Ne putetis me etiam sic mentitum esse: etenim soror mea est, ex patre, sed & non ex matre, quia eundem patrem vocat, quem & ego: ideo & ego sororem meam vocavi. Hinc iure miratur Pererius S. Chrysofomum in contrariam sententiam citari.

6. Ad primam rationem prioris opinionis; dico eos qui Saram Abrahami neprem esse censent, non sola Hebræorum traditione, niti: sed etiam rationibus, iam num. 2. 3. 4. allatis.

7. Sara verè, hoc est, sine mendacio fuit soror Abrahæ, eo sensu, quo sanguine iuncti Hebræo idiotismo fratres & sorores nominantur, vt iam ex S. Augustino dicebam, & patet Gen. 13. v. 8. Tobix 8. v. 9. Matthæi 13. v. 55. Ioan. 7. v. 3. & alibi. Sciebat vtiq; Abrahamus, & dicebat Saram esse sororem suam ex patre & non ex matre, quia Thare quidem genuit Aranem & Abrahamum, sed non ex eadem coniuge, vt præter alios inculcant Cornelius & Bonfrerius Gen. 20. Quod cum non ignoraret Abrahamus vocabat eam generali nomine sorore, hoc est, consanguineam suam, ex parte patris sui qui erat auus Saræ: cuius auia non erat genitrix Abrahami. Quo fiebat vt more scripturæ Sara diceretur filia Thare, eo sensu, quo David dicitur pater Abiæ sui pronepotis. 3. Reg. 15. v. 3. & Nabuchodonosor passim dicitur Pater Baltassaris, vt Dan. 5. ex Petauij & aliorum plurimorum, qui hunc putant Nabuchodonosoris nepotem fuisse; & clarissimè ex Matth. 1. Iesu Christi filij David, filij Abrahami.

8. Tertium argumentum soluendum est ab aduersarijs. Si enim Sara fuit filia Thare, cur id Moyses siluit, cum expressè dixit Aranem fuisse filiam Thare? Saram tamen fuisse Arane genitam insinuasse videtur, dum monet Aran fuisse parentem Melchæ & Ischæ, quæ alio nomine Sara dicebatur: eam autè non vocat expressè filiam Aranis, sed vxorè Abrahæ, quia huius coniugium magis nobilitat Saram quàm filiatio ex Aran. Si quidem ex hoc connubio facta est mater credentium & totius populi à Deo electi. Confirmatio in authorès retorquetur: Si enim Sara fuisset filia Thare: cur hic dicitur tulisse *nurum suam*, & non potius verbo amabiliore *filiam*, sicut dicitur tulisse Abrahamum *filium suum*?

9. Obijciunt nonnulli verba Thamar, quibus fratrem suum cõpellabat, 2. Reg. 13. v. 13. *Loquere ad regem. & non negabit me tibi.* Vnde deducunt illà credidisse, quod saltè ex dispensatione, soror fratri nubere posset. At crediderit sanè id fieri posse, sed puellari credulitate: magis autè credendum est, S. Augustino, S. Hieron. & alijs, qui id negant. Vide Sanctiũ in c. 13. l. 2. Reg. qui tandè cõcludit magis sibi probari, verba illa à Thamar dicta fuisse eo qd ignoraret, quid lex & natura præscriberet, aut qd hac ratione pruriētis insaniã eludere veller. Idè purat Abul. q. 4.

QVÆ-

Ad 1. prioris opinionis.

Ad 2.

Ad 3.

Obiectio.

Responsio.